

Berecz János megbeszélése a Tisztáj szerkesztőivel

Tegnap Szegeden Berecz János, az MSZMP KB titkára — programja keretében — találkozott a Tisztáj című folyóirat vezetőivel, szerkesztőivel: Tóth Bélával, a szerkesztőbizottság elnökével, Kaposi Márton főszerkesztővel és Lengyel András főszerkesztő-helyettesével.

Az eszmecsere keretében a folyóirat vezetői szövegeket a Tisztáj közeli megjelenésének előkészítésével összefüggő tartalmi és szervezőmunkáról. A szerkesztőség — programjának megfelelően — törekszik a folyóirat korábbi, irodalmi, kulturális értékeinek és eredményeinek folytatására. A Tisztáj munkájában kiemelt szerepet kap a szocialista értékrend talaján született alkotások publikálása. Továbbra is fontos része a folyóirat munkájának a szomszédos országok kulturális értékeinek bemutatása, a nemzetiségek hidszerépének ápolása.

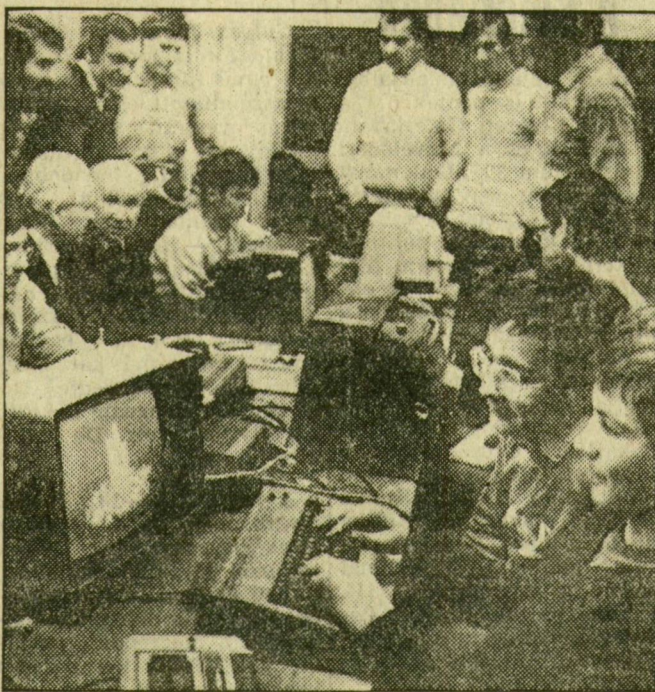
A megbeszélésen szó esett a szerkesztőség terveiről, a folyóirat irodalmi, művészeti, kulturális feladatainak társadalomtudományi témakörökkel való gazdagításáról, valamint a lap értelmiségpolitikai és közművelődési lehetőségeiről. A találkozón részt vett Koncz János, a megyei pártbizottság titkára, Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese és Székely Sándor, a szegedi városi pártbizottság első titkára.

Ezt a klubban elmesélem

Igencsak késő délután van. A Technika Házában azonban még nagy a sűrűség. Az egyik teremben a számítógépek billentyűit általános iskolás nagy fiúk és lelkesedő nyugdíjasok nyomogatják. A kisebb-nagyobb képernyők azonnal szemléltetik, hogy mit tud a sok-sok egyedi program. Van példa mérések utáni értékelésekre, különböző nyilvánvalóságok, összehasonlítások, csoportosítások, a gép számára adott utasítás utáni gyors elvégzésére. S természetesen egy újszerű, elmesélt program környékén szaporodnak rögtön a figyelő szempárok. A Commodore-klub tartja éppen foglalkozását.

Ez a legnépesebb szekció a mikroszámítógépes klubban belül, amelynek a Neumann János számítógép-tudományi társaság Csongrád megyei szervezete a gazdája. Jól dolgozik a másik két csoport is. A gépépítők és a sinclairisek kéthetente gyűlnek össze. Kevesebb azoknál az érdeklődő, mint a Commodore-osoknál, de ez a foglalkozások témájából is adódik. Egyre többek birtokában van ma már az idehaza legelterjedtebb és talán legnépesebb géptípus valamelyik fajtájának egy-egy darabja.

A szekció egyik irányítója Szerencsés György matematikus egész hosszú klubtörténetet állított össze számomra. Az írásműhöz természetesen a saját maga által készített szövegszerkesztő programot használta. S végül saját számítógépe printerével íratta le szépen



Programbörze a Commodore-klubban

rendezett sorokba. (Bár csak ilyen „tisztán” mehetnének át a kéziratpapirokról szerkesztőségünkbe a nyomdába!) A kronológiából kiderül, hogy 1984 az alapítás éve. Az első gépeiket a saját maguk által szervezett tanfolyamokra befizetett részvételi díjából vásárolták.

A klubban nemcsak szegediek fordulnak meg. Viszsa-visszatérő látogatójuk van például Orsházáról, Szentesről, Csongrádról, Kiskunhalasról. A legkülönfélébb az ide járók foglalkozása is. Az előbb már esett szó az általános iskolás nagy fiúkról. Persze, hogy jönnek középiskolások és

egyetemisták is. De be-be-nez nyugdíjas egyetemi tanár, ideggyógyász szakorvos és szerszámkészítő lakatos is. Aki nyilvántartásukban szerepel, az öt érdeklő témákra külön meghívót kap, postán.

Mik azok a programok, amelyekre egyesek képesek 80 kilométert is autózni? A legnépesebb mind között a börze. Ezzel kapcsolatosan idézzük csak Szerencsés György írását: „1985-ben már átveddött a hangulát a programozási tapasztalatok cseréjére. Egyre több előadó vállalkozott arra, hogy valamilyen ötletet közlő legyen. Rendszertünk is tippek és trükkök börtényét. Ennek nagy sikere volt. Néhány téma: Hogyan lehet önindító programot írni? (olyat, ami betöltés után rögtön átveszi a vezérlést), Elképzelhető-e a Basic-program listázásának megakadályozása? Mire figyeljünk a lemezműveletek során? Ezek után következnek jó néhány, a haladó programozók számára érdekesnek bizonyult előadás felsorolása.

A legutóbbi időben a Plus 4-es gépekkel kapcsolatban nőtt meg az érdeklődés. Az elmúlt év végén Szeged boltjaiban több száz darabot adtak el ebből a típusból, és a következő hetekben talán megint érkezik majd valamennyi. A klubban szívesen fogadják olyan előadók jelentkezését, akik valamilyen új programnyelv megismertetésére, vagy valamilyen más számítástechnikai újdonság — esetleg saját találmány — bemutatására vállalkoznak.

Rádióban, televízióban, sajtóban, mindennapi társalgásban hányszor és hányszor előkerülő téma a hagyományos közösségek felbomlása. Talán nemcsak egyszerűen érdekesség, hogy a huszadi század utolsó évtizedeire talán jellegzetes eszköz, a számítógép köré új közösség szerveződhet, ha igazán tartalma van az együttlétnek. Nem is túlságosan erőszakolt a századelső falusi és tanyai tollfeszítői és fonói. valamint a számítógépes klub közé párhuzamosot vonni. Közös jellemzőjük: a hasznos időtöltés és a jókedvű együttlét.

B. I.

Növekedni muszáj

Minden gazdaság, függetlenül termelési-társadalmi viszonyainak jellemzőitől, nőni, erősödni kíván. A gazdasági növekedés, a bővített újratermelés az anyagi javak, a szolgáltatások mind nagyobb mennyiségű, választékát állítja elő, a tágabb értelemben vett termelő tevékenység mind több új értéket — nemzeti jövedelmet — hoz létre, aminek gyarapodása végül is meghatározza, milyen mértékben növelhető a bővített újratermelés céljából szolgáló felhalmozás, az életszínvonalat alakító lakossági fogyasztás és a társadalmi közfogyasztás.

A gazdaságban a jó és rossz egyaránt a tegnapihoz, a közelmúltban gyökerezik. Gazdasági növekedésünk a világgazdasági korszakváltás évtizedében — a hetvenes évekről van szó — kedvezően indult, pontosabban folytatódott: a nemzeti jövedelem évente 6,3 százalékkal nőtt, ennél dinamikusabb gazdasági növekedést a megelőző évtizedekben is csak egy alkalommal, 1966—1970 időszakában értünk el. 1973—1974-ben bekövetkezett az első olajárrobbanás, s nyomában a nyersanyag-késztermék árányok utóbbiak rovására történt átrendeződése. Mindez 1975-ig csaknem 17 százalékkal rontotta a magyar külkereskedelm cserearányait, ami a gyakorlatban azt jelentette, hogy az egyéni import ellenértékéért 17 százalékkal több exportot kellett teljesíteni.

Ennek figyelembevételével érthető, hogy az évtized második felében, 1976—1980 időszakában a gazdasági növekedés üteme öt év alatt 17 százalékkal lassult, ám 1971—1975-höz viszonyítva még mindig 27 százalékkal gyarapodott. A gazdasági növekedés irány- és ütemvezetése az új évtizedben, a VI. ötéves terv-időszakban (1981—1985) következett be, amikor a nemzeti jövedelem öt év alatt mindössze 6,6 százalékkal emelkedett, az éves növekedés átlaga az egy évtizeddel korábbi 6,3 százalékról alig 1,3 százalékra esett vissza.

A gazdasági növekedés visszaesésének számos indítéka 1976—1980 időszakában keletkezett. Az ekkor elért 27 százalékos nemzetijövedelem-növekedés ugyanis nem írható teljes egészében a gazdaság egészséges működésének, még kevésbé a hátrányos világgazdasági változásokra való aktív reagálás, az árvesztések, a cserearányromlás részbeni ledolgozásának javára. Abban a tervidőszakban a gazdasági növekedés nem kis részben külföldi forrásokból, az eladósodás árán finanszíroztuk. Cáfolhatatlan bizonyítéka ennek, hogy 1976—1980 időszakában a beruházások volumene mintegy 35 százalékkal haladta meg az 1971—1975. évi, ugyancsak magas szintet.

A gazdasági növekedés felpumpálásának börténye lett a nyolcvanas évtized, amikor a külgazdasági egyensúly helyreállítása, az adósságok esedékes törlesztése olyan anyira szükséges, elkerülhetetlen lett, hogy a gazdasági növekedést, annak anyagi-műszaki igényeit is háttérbe szorította. Az első esztendőknél még érvényesült a korábbi beruházási fellendülés termelési és nemzeti jövedelmet bővítő hatása, 1981—1984 időszakában évente 2 százalékkal nőtt a nemzeti jövedelem, az utóbbi két évben azonban már a beruházások drasztikus — volumenben 22 százalékos — mérséklésének konzekvenciái is hatni kezdtek: 1985-ben az ország nemzeti jövedelme csökkent, s azt az 1986. évi 0,5 százalékos javulás még ellensúlyozni sem tudta.

Tulajdonképpen a gazdasági növekedés vastörvénye is bőven megindokolja az élenkítés szükségességét. Az élenkítés azonban más nézőpontból is sürgetően időszerű. A magyar gazdaságnak, amennyiben meg akarja őrizni nemzetközi hitelképességét, fizetőképességét, nemzeti jövedelmének 1-2 százalékát még jó ideig — exporttöbbletek formájában — adósságszolgálatra, törlesztésre, kamatfizetésre kell fordítania. A legutóbbi hét esztendőn keresztül a belső felhasználás korlátozása képzett ehhez eszközöket, árualapot, de ezen az úton már nincs tovább, most már a gazdasági növekedésnek kell létrehozni a szükséges nemzeti jövedelemben egyaránt mindazt, amiből futja a külgazdasági egyensúly javítására, s arra is, hogy a nemzeti jövedelem belső felhasználása, a beruházás és a fogyasztás is, mielőbb jól érzékelhetően növekedhessen.

Ide s tova, egy évtizede mondjuk, mondogatjuk, hogy a magyar gazdaság értéktörvénnyel tevékenységét, a történelmileg kialakult, s másmilyen világgazdasági árányokra alapozódó termelési szerkezetét a világgazdasági korszakváltás jelenségei — ide értve a műszaki-technikai haladás tendenciáit is — átértékelték, pontosabban leértékelték. Nem ma, hanem a hetvenes évek derekától kezdve. Tulajdonképpen azóta sürgetően időszerű, halaszthatatlanul szükséges a gazdasági termelési szerkezetének átalakítása, a különböző piacokon versenyképes, gazdaságosan értékesíthető termékek, termelési ágak dinamikus fejlesztése, a népgazdasági szinten gazdaságtalan termelés visszaszorítása, s ahol lehetséges, fokozatos megszüntetése. A világgazdasági változásokra aktívan reagáló — a cserearányromlás folyamatát visszajára fordító — struktúraváltás, fájdalmas operáció, amely a dolgozók százezreit érinti, érinteti, ám elmulasztása, további halogatása a gazdasági-társadalmi haladás esélyeit veszélyezteti. A termelési szerkezet megújításában szinte minden gazdálkodó egységnek megragadható, hasznosítható tartalék, erőforrás a műszaki fejlesztés, az olyan jellegű gyártmányfejlesztés, amely növeli a használati, a piaci értéket.

A ligha vállalkozhat bárki arra, hogy számszerűsítse a termelési feltételek szerkezetátalakításából, a műszaki fejlesztés gyorsításából, a szűkebb és tágabb értelemben vett gazdasági munka — ideértve a vállalat- és a gazdaságirányítási munka — fegyverzetesebb szervezeteit, jobb elvégzéséből származó előnyök hatását a gazdasági növekedésre. Csak az állítható százszerűsítés bizonyossággal: határozott, célratoró cselekvés és változtatás nélkül a magyar gazdaság nem fog, nem tud kimozdulni az 1985—86. évi kritikus helyzetéből, a szerény mértékű gazdasági növekedésnek, az élenkítésnek most már a népgazdaság jobb üzemmodjára, hatásfokára, hatékonyságára a minimális feltétele.

Garamvölgyi István

Hétfőn Szegeden

Koszorúzási ünnepség

A Vörös Hadsereg születésének 69. évfordulója alkalmából a Hazafias Némfront és a KISZ Szeged Városi Bizottsága, valamint az MSZBT városi tagcsoport-

jai február 23-án, hétfőn koszorúzási ünnepséget rendeznek. A koszorúzás a Dugonics temetőben 15 órakor, a Széchenyi téren 16 órakor kezdődik.

Népesedési értekezlet Budapesten

A jövő héten, — február 24. és 27. között — a magyar fővárosban rendezik meg az európai regionális népesedési értekezletet. A rendezvény az első azoknak a regionális értekezleteknek a sorában, amelyeket az ENSZ 1984-es mexikói nemzetközi népesedési konferenciája után tartanak. A budapesti tanácskozáson áttekintik a Mexikóban elfogadott akcióprogram regionális ajánlásait, és elemzik az európai kontinens kü-

lönleges népesedési helyzetét. A magyar kormány az ENSZ felkérésére vállalta a rendezvény lebonyolítását.

Az értekezleten — a hasonló ENSZ-tanácskozások gyakorlatának megfelelően — kormányképviselők vesznek részt, mondják el állásfoglalásukat a népesedési és a népesedéspolitikai kérdésekben. A tanácskozással meghívták valamennyi európai országot, valamint az Egyesült Államokat és Kanadát.

Az új illetékkódex

A nemrég életbe lépett illetéktörvénnyel kapcsolatos tudnivalókat ismerteti a Házai Jogtanácsadó most megjelent januári száma. A Pénzügyminisztérium közreműködésével készült összeállítás áttekinti a vagyonszerzési és az eljárás illetékekre vonatkozó alapszabályokat, s részletesen taglalja egyebek között az öröklési és ajándékozási illetéket, és a velük kapcsolatos kedvezményeket. Magyarázza a visszatérő vagyónáruházasági illetéket, és tájékoztat az államigazgatási eljárás, a bírósági eljárás illetékeiről, valamint az illetékekkel kapcsolatos eljárás szabályokról.

Részletesen foglalkozik a

kiadvány az új rendszerű házadóval, s közli a televízió Jogi esetek novemberi — a bérlőkkel foglalkozó — adásának teljes szövegét.

Alfa Tourist-programok

A napokban jelent meg az Alfa Tourist idej programfüzete, ebből az alkalmából sajtótájékoztatót tartottak pénteken, a Stadion Szállóban, az Észak-Budai Munkás Afész utazási irodájának vezetői.

Az utazási iroda 15 millió forint értékű utazást kínál az idén, a programfüzetben 120 fajta túra szerepel. Az ajánlatok fele 4000 forintnál olcsóbb, az utak 60 százaléka ár nem éri el az 5000 forintot. A legdrágább út 18 ezer forintba kerül, a legolcsóbb 200-ba. Ez is mutatja, hogy az iroda elsősorban diákoknak, ifjúsági szervezetek tagjainak, nyugdíjasoknak, illetve szövetkezeti tagoknak nyújt utazási, pihenési lehetőségeket, s más szolgáltatásokat itthon és szocialista országokban.

Különösen gazdag a kínálat bulgáriai tengerparti programokból, érdekesnek ígérkezik a 12 napos szovjet-közép-ázsiai utazás, valamint a kaukázusi fővárosokat bemutató körút.

Környezetvédelmi filmszemle

Kazincbarcikán az idén már második alkalommal rendezik meg az országos környezetvédelmi amatőr-film- és videószemlét — május 15. és 17. között. A szemlére április 15-ig lehet nevezni a KISZ Kazincbarcika Városi Bizottságán (3700. Lenin utca 34., telefon: 12-129. ügyintéző-informátor: Széll Gábor és Molnár Zsuzsa)

A szemlére olyan alkotásokat várnak, amelyek bemutatják a környezetszennyezés okozta károkat, a környezetünk védelmét szolgáló törekvéseket, létesítményeket, azt, hogyan védjük meg természeti kincseinket — magunk és az utókor számára. Nevezhet minden olyan egyenlő vagy közösen (klub, stúdió, keretében)

készített amatőr-filmmel, videóval, amely szakosított filmszemlén még nem szerepelt. A filmek lehetnek normál 8, szuper 8 milliméteresek, VHS és BETA videótechnikával készíttetek, magnetofonos hangosításúak, mágnes-csíkosak, fényhangosak. A kiírás szerint a „hűsz percnél hosszabb filmeket a zsűri fókuszozott szigorral bírálja”